

**Programma a Decano Reliquisque Theologicae in Academia Rostochiensi
Facultatis Doctoribus, In Funere ... Viri Dn: M. Samuelis Bohlii, Theologiae
Professoris vigilantissimi propositum. Quo omnes omnium ordinum Cives
Academicos ... invitantur**

Rostochii: Kilius, 1639

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn746827148>

Druck Freier Zugang

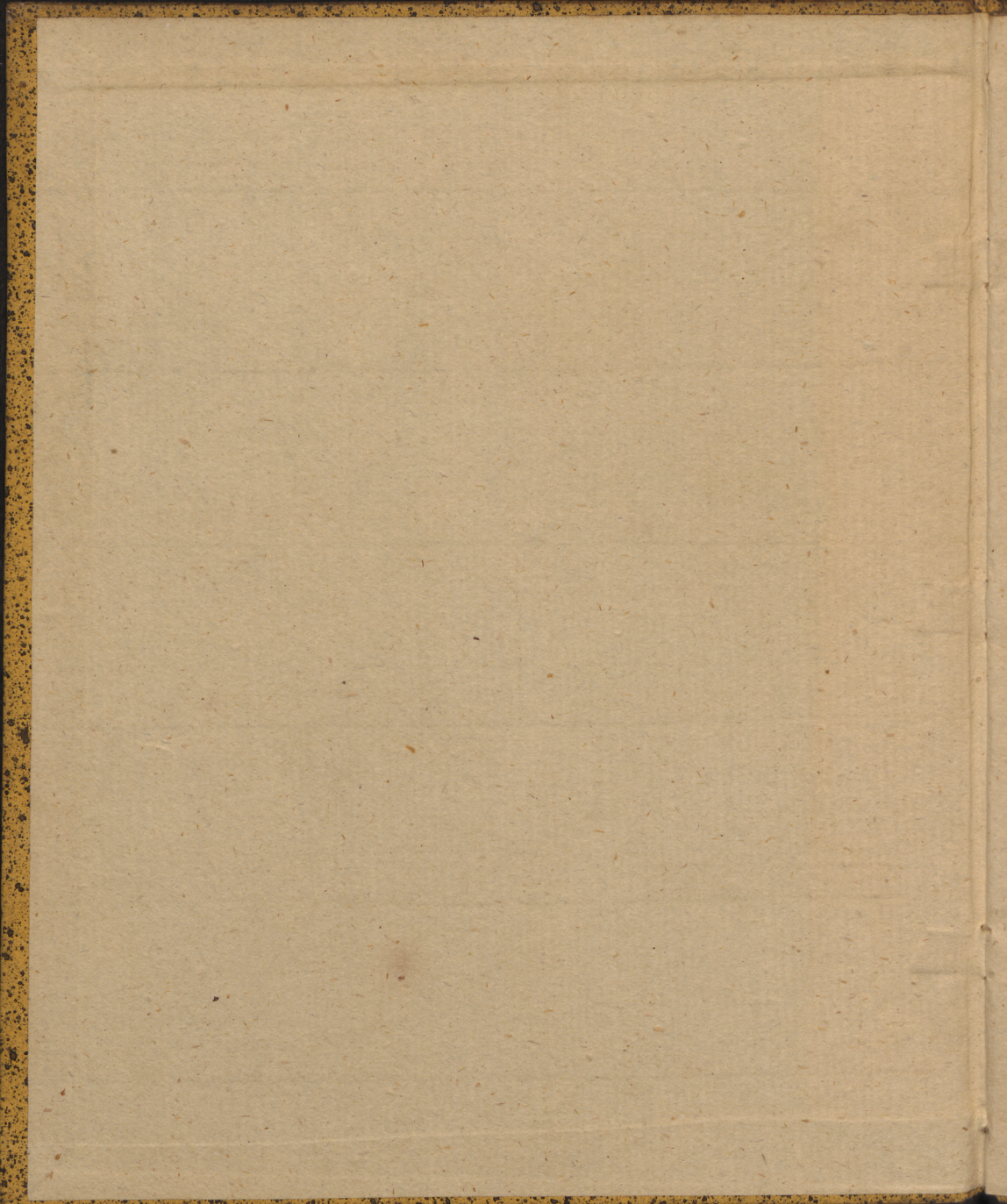
Facult. theol.

in S. Bohl.

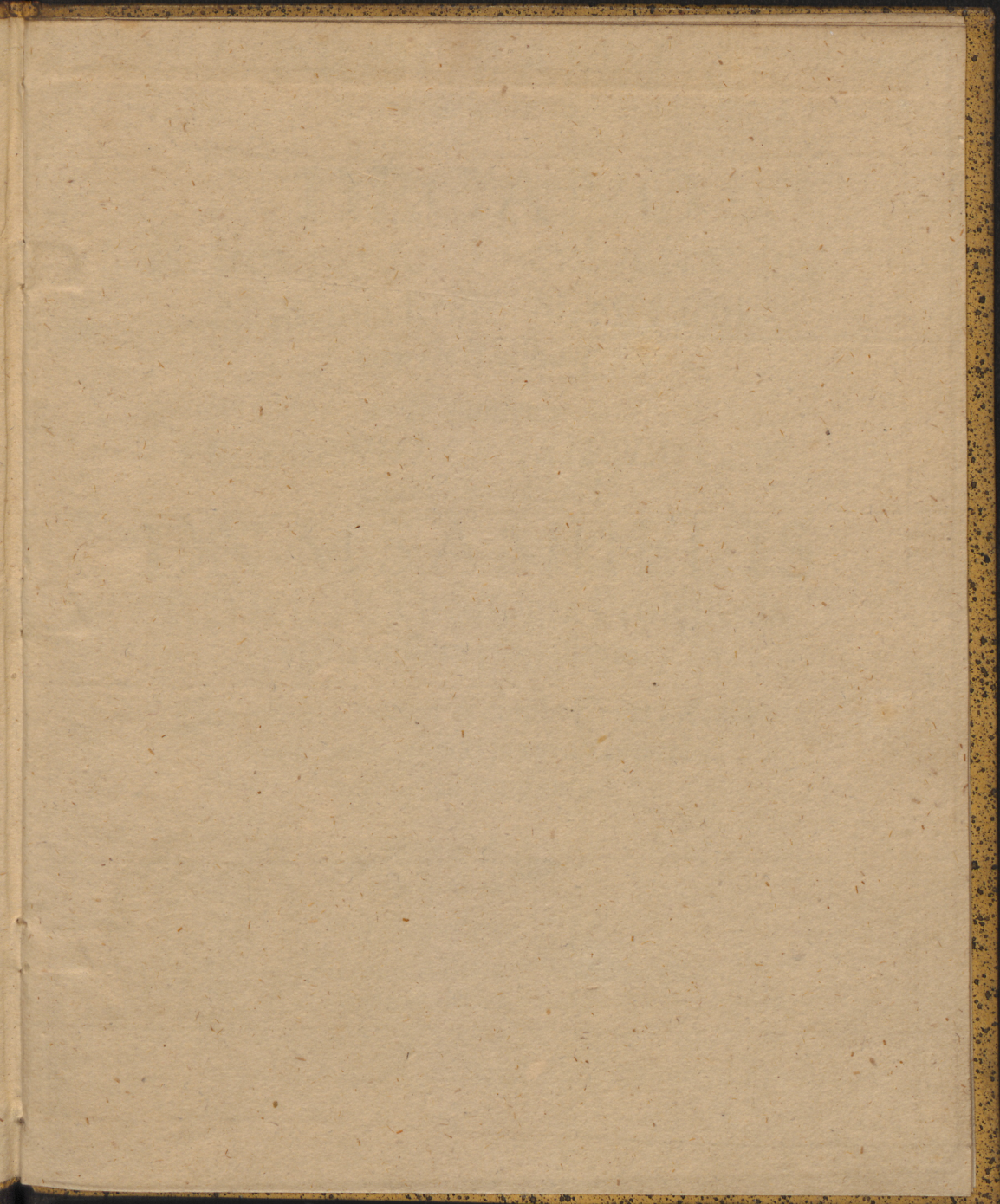
R. 1639.

43.

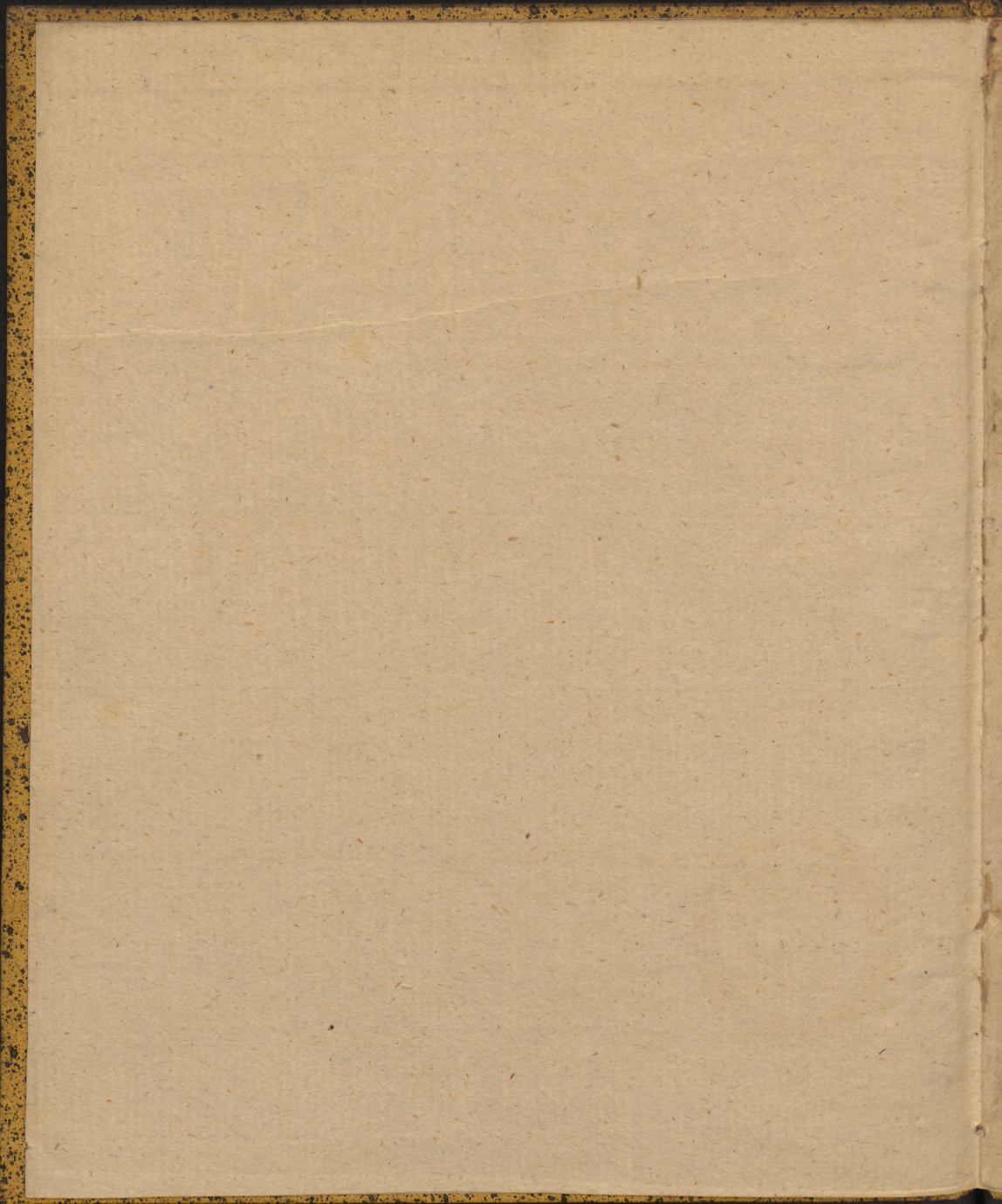

PROGRAMMA

6-147.

à

3.

DECANO

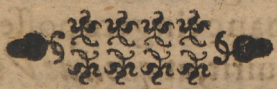
Reliquisque Theologicæ in
Academia Rostochiensi Facul-
tatis Doctōribus,

In Funere

REVERENDI CLARISSIMI ET
Doctissimi VIRI

DN: M. SAMUELIS
BOHLII, Theologiæ Professoris
vigilantissimi propositum,

*Quo omnes omnium ordinum Cives Acade-
miæ ad exequias sua presentia coho-
nestandas invitantur.*

ROSTOCHII,

apud NICOLAI KILII, Acad. Typogr.
Anno MDCXXXIX.

Uoties quotidianos rerum
humanarum Eventus, quos non
coeco quodam fato, sed divinâ con-
tingere *dicibit Cor DEI* id est, Sacra
docet Scriptura, oculis verè Christi-
anis contemplamur, toties in mentem venire no-
bis solet, vel illud Esaiianum; *Non eadem mea quæ
vestra sunt cogitationes, nec eadem vestra, quæ mea
sunt rationes*, inquit Jehova; *Nam quantum cæli
terras supereminet tantum mea rationes cogitationesq;
supereminent vestras*; Vel hoc Paulinū: *Ως ἀνεξέτη.
ἡτα τὰ νεύματα τῶ Θεοῦ, καὶ ἀνεξήγητοι αἱ σοφαὶ αὐτῶ; Τίς γὰρ
ἐγνώσκει τὰ κρυφά;* Quæ ipsa divini Spiritus oracula,
in Veteris & Novi Testamenti Codicem saluber-
rimo relata consilio, in mentem nobis venisse,
cum fama de obitu Dn. M. SAMUELIS BOHLII
Professoris Nostri desideratissimi ad nostras per-
veniret aures, inficias ire haud possumus. Et non
deessent nobis verba, quibus in utriusq; Oraculi
Prophetici & Apostolici applicatione ad Ingres-
sum, Progressum & Egressum Vitæ Dn. M. BOHLII,
uti hisq; chartam hanc tingere possemus, sed quia
Res & Tempus requirit, ut *quod de Vita, Actioni-
bus & Obitu Viri hujus Diligentissimi & Doctissi-
mi ad nos perscriptum est, recitemus*, Officio Nostro
& Mori consueto non decrimus. Dn. M. SAMUEL
BOHLIUS Anno 1611, hoc ipso Mense Majo, quo
supremum vale Mundo dixit, Mundum hunc in-
gressus

gressus est, in Civitate Pomeraniæ ulterioris Gryphenbergâ, Ibidem ex Consultissimo & Prudentissimo Patre PAULO Bohlen Senatore & Advocato, & Matre ANNA Friedborns Matrona honestissima natus est, Parentes postquam hunc suum filium Christo per Baptismum inseri, pietatis præceptis imbui & à fidis Præceptoribus tum domi suæ, tum in Schola Patria erudiri, per aliquot annos curassent, eum postmodum Gryphiswaldiam, inde Stralsundiam ad minores Scholas ablegarunt, ut quæ in Patria cæperat, ibidē continuaret. Dum Parentes id, quod se decebat faciebant, nec Macarites noster suo defuit officio, cumq; ingeniū ipsi contigisset felix, feliciter in studio progressus est, donec Anno post Christum natum 29, ad Academiam Witebergensem ablegaretur. Non ille in hac Schola superiore, quod proh dolor hodiè nimis quàm frequens est, otio, ignavia, helluationibus, scholasticis & actionibus tempus perdidit, sed memor illius, dic cur hic, sedulo & serio ad eruditionem contendit. Postquam Witebergæ per triennium strenuè literis incubuerat, Regiomontum concessit Anno 1632. quem se triennio illo quo ibidem vixit gesserit, malumus Magnifici Rectoris & illius Academiae Senatus verbis quàm nostris referre. Potestate ipsi factâ (verba sunt Testimonij Regiomontani) privatim tum legendi

A 2

tum

tum disputandi: eâ ita fuit usus, ut & Academiæ nostræ magno ornamento & Studiosæ juventuti insigni emolumento fuerit, & sibi immortale apud nos nomen comparârit. Nam & *ante promotionem* Collegia tum Chaldaico-Syriacum Grammaticum & Practicum; tum Arabicum, in quo Passionem dominicâ explicuit; tum aliud Grammaticum, in quo Grammaticam Hebræam suo pte Marte summa diligentia Methodicè conscriptam proposuit: Et *post promotionem* Propheticum tum super Esaiam Oratorium: in quo & verum vatis sensum tradidit & in certas eum Orationes sive Conciones tribuit; ad quarum imitationem sex quoq; Orationes Hebrææ, ipso ^{Ἡεροδιώτη} & Moderatore, approbantibus eas priùs Dominis Theologis, à Studiosis stylo Prophetico publicitus fuerunt habitæ: tum super Malachiam Grammaticum: In quo præcepta Grammaticæ Hebrææ, ante promotionem dictata accuratè revidit clariusq; rara dexteritate explicuit: tum Rabbinicum disputatorium privato-publicum super Daniele ex Rabbi Joseph Jachiade: tum Aramicum sive Chaldaico-Syriacum super Esdram & Epistolam ad Romanos, Unde ipso itidem directore Orationes Caldaicæ & Syriacæ aliquot habitæ à linguarum Orientalium Studiosis publicè in ^{ἀνεγάρτησιν} Majori fuerunt. Ad hæc tres disputationes super Esaiam
Anti.

anti-Rabbinicas, consensu Dnn. Theolôgorum,
publicè habuit, easdem volente domino alibi con-
tinuaturus. Ut ita præceptorum Grammaticorū
in linguis suprâ dictis *γλώσσιν* cum ipsa *πράξει* & usu,
magno cum operæ precio & incredibili Candida-
torum Linguarum Orientalium utilitate semper
conjungens, hoc verissimū elogium à nobis nunc
reporret: Linguas Orientales suprâ nominatas ha-
cenus in Academia Regiomontana inde à prima
ejus fundatione nunquam floruisse magis, quàm
vivente in ea ac florente **M. SAMUELE BOHL**. Cæ-
terum ita vixit, ut in cōversatione suâ nemini fue-
rit gravis, non nimis multis iisq; doctis & bonis
duntaxat familiaris &c. &c. &c. Regiomonto dis-
cedens Anno 1635. invitatus fuit à pl. Reverendo
& Clarissimo Virò Dn. **JACOBO FABRICIO SS.**
Theol. Doct. & Pomeraniæ Orientalis Generali
Superintendente, ut apud ipsum aliquantisper cō-
moraretur. Invitanti paruit, annum integrum ejus
domum inhabitavit, & filij loco habitus fuit. Ste-
tino ad nos Anno 1636. I. Augusti venit, Quæ ejus
hic prima fuerint studia, nihil attinet prolixè re-
ferre: cum nulli illa ignota esse potuerint, quæ o-
mnibus septimanis, quin & diebus in literatorum
incurrerent oculos. Eruditione & diligentia sibi
non solum studiosæ Juventutis, quæ ipsum maxi-
ma copia quater de die dexterrimè & feliciter He-

bræas literas docentem audivit, amorem concilia-
vit, sed & id effecit, ut Amplissimus hujus Urbis Se-
natus Academiæ Cōpatronus, eum plur. Reveren-
do & Clarissimo Viro Dn. STEPHANO CLOTZIO
Theol. D. à nobis ad Generalem Superintendentiæ
Holsatiæ evocato, in professione dederit Successo-
rem. At non diu licuit juventuti hoc uti Magistro,
& quî potuit? cum laborando se conficeret, &
gnaviter pergendo, urgendo, id efficeret, ut pulpi-
ta & Cathedræ nostræ ex discipulis ejus plurimos
Hebræo & Chaldæo sermone perorantes & ser-
mones conferentes non rarò audirent, quæ ipsum
jam Magistrum indefessis laboribus consumptum
audire amplius nequeunt. Præterito die solis im-
becillitatem sentire cepit, quæ ipsum die Lunæ le-
cto affixit, die Veneris post tertiam pomeridianã
vitâ, quã in terris 28. annos vixit exiit, Si M. BOH-
LIUM vitâ exutū dicere fas est, qui bihorio ante obi-
tū corpore & sanguine Christi se pavit, mente per
omnia sibi constanti, astantibus & auscultantibus
Dn. Hospite, Viro plurimùm Reverendo Dn. D.
JOHANNE QUISTORPIO, Facultatis nostræ
Seniore, Collega & Amico nostro honorando,
Dn. Superattendente Viro Reverendo Dn. CON-
STANTINO FIDLERO, cætu juvenum & Matro-
narum, ferventibus ad Salvatorem suum fufis vo-
tis ex mundo hoc immundo exire & cum Christo
sponso

sponso suo gloriosissimo conjungi petijt. Ipse sibi
ipfi exitus ex hac vita vates fuit, an secundū illud?

Cantator cygnus funeris ipse sui.

Non enim solū triduo antequam lecto affigeretur
affirmavit, se in somniis sibi visum Stralsundum e-
vocatū, & ut super his verbis: *Homo de muliere
natus brevi vivit tempore & plenus est laborum &
arumnarum*, concionem haberet in junctum sibi
fuisse; sed & tribus horis ante, quā animam Sal-
vatori reddidit, lecto astantibus dixit: Post horā
tertiam auditam mundo exibo & ad coelestes cō-
migrabo oras, ad exemplū scilicet aviculæ, quæ a-
pertā caveā non ejicitur sed evolat. Hæc nimirum
vitæ nostræ clausula est, manum tandem amovere
cogimur de tabula, & tum, ut in picturis fieri so-
let, velarium crassum amovetur, & suum cuiq; de-
munijs vitæ nostræ (quæ nihil aliud quam mors
vitalis) consummatis & ad umbilicum perductis
loquendi ac judicandi permittitur arbitrium. He-
bræi sapientis Monitum est non minūscitum
quā verum: Ante mortem ne laudes hominem
quenquam.

Scilicet ultima semper

Expectanda dies homini est; dicitque beatus

Ante obitum nemo, supremaq; funera debet,

Illorum meritò laudamus Virtutem, quorum jam
certa victoria est, quorum Anima est in sinu Abra-
hæ,

hæ, quam sedem animæ BOHLII ut non invidemus, ita post egressum animæ de Corpore ejus id statuimus, quod ipse de Corporibus statuere solet humanis, cum in vivis esset, miseriæ humanæ non immemor, Cadaver esse, secundum illud Poëtæ:

Post hominem Vermis, post vermem factor & horror,

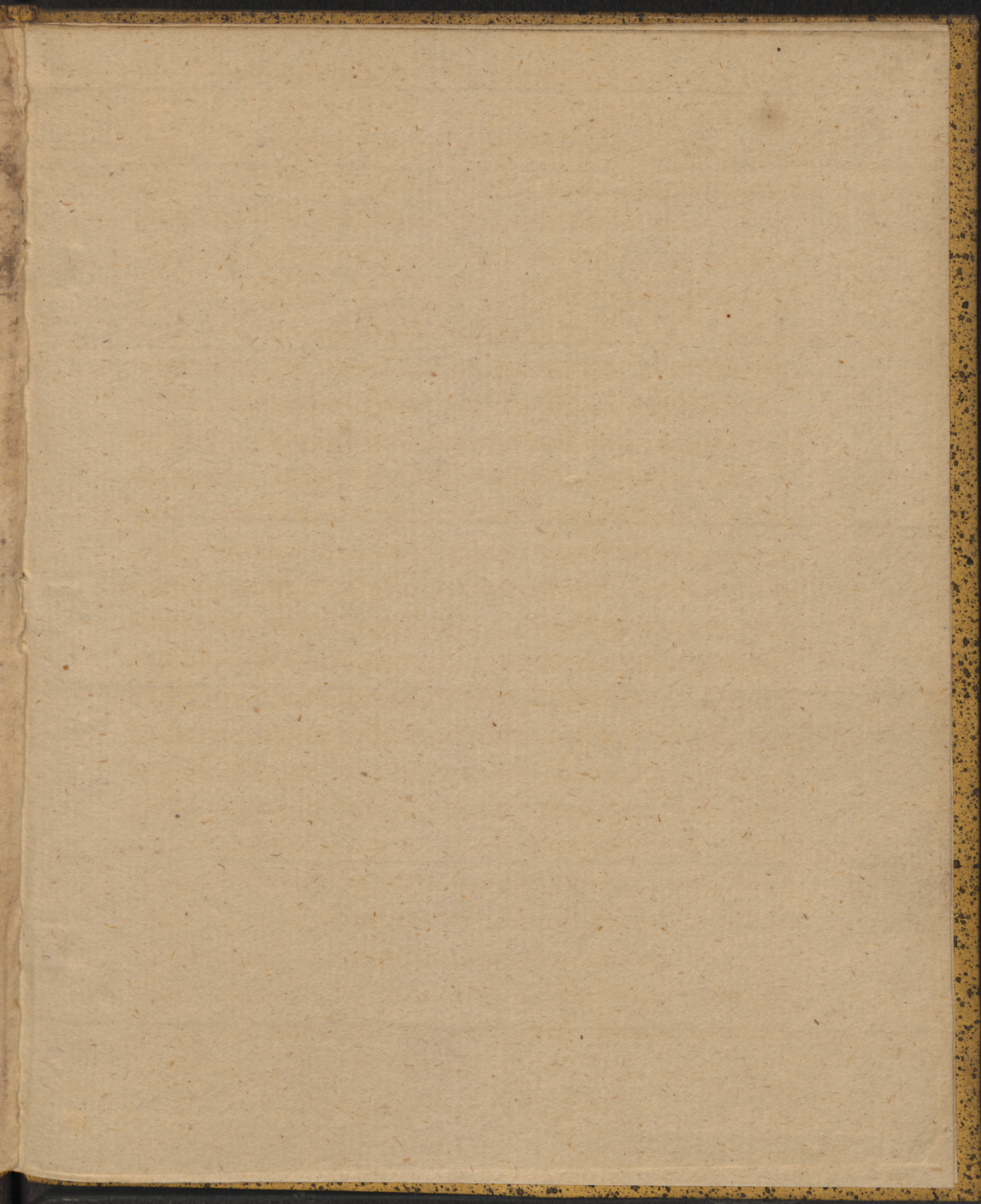
Sic in non-hominem vertitur omnis homo-

Nil nisi terra sumus, sed terra nil est nisi fumus:

Sed nihil est fumus, nos nihil ergo sumus.

Nos Academiæ Cives, quod Christiani officij ratio & *Ευταξίας* Academiæ necessitas à nobis postulat, & sedulitati honoriq; defuncti ac superstitum solatio debetur, *ὀλοψύχως* frequenter præstemus. Adeste, & Professoris Nostri exuvias ex ædibus Reverendi plurimum Dn. D. JOHANNIS QUISTORPII, Facultatis nostræ Senioris Collegæ & Amici nostri honorandi ædibus horâ dimidiâ prima efferendas & sancto dormitorio in templo Mariano inferendas frequenter comitaminj, interq; eundem Academiam, almam Matrem, hujusq; Cancellarium Magnificentissimum & Episcopum Reverendissimum, Illustrissimum ac Celsissimum Principem ac Dominum nostrum cum Illustrissima Conjuge & Illustrissima utriusq; sexus Profapia, sed & Amplissimum & Prudentissimum Senatū, sed & Provinciam sed & Urbem & omnia quæ DEI Nomini gloriosa nobisq; omnibus salutaria esse possunt, calidis Jehovahæ Gratiolissimo cōmittite suspirijs. P. P. sub sigillo Facultatis Theologicæ B, Maij Anno 1639.

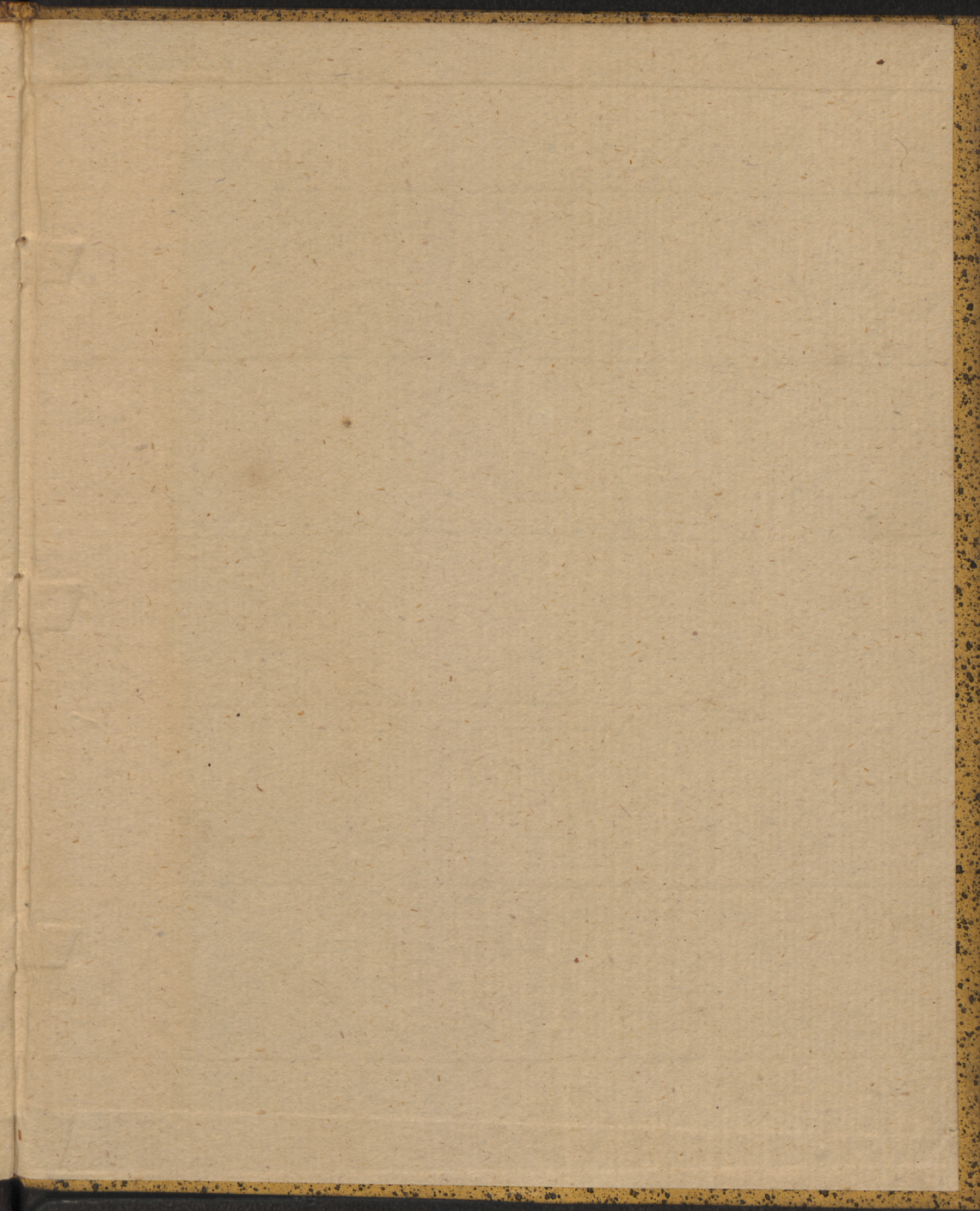

sponso suo gloriosissimo conju
ipsi exitus ex hac vita vates fuit,

Cantator cygnus funeris

Non enim solū triduo antequa
affirmavit, se in somniis sibi vi
vocatū, & ut super his verbi
natus brevi vivit tempore & *pl*
arumnarum, concionem habe
fuisse; sed & tribus horis ante,
vatori reddidit, lecto astantib
tertiam auditam mundo exibo
migrabo oras, ad exemplū scili
peritā caveā non ejicitur sed ev
vitæ nostræ clausula est, manum
cogimur de tabula, & tum, ut i
let, velarium crassum amovetur
munijs vitæ nostræ (quæ nihil
vitalis) consummatis & ad um
loquendiac judicandi permittit
bræi sapientis Monitum est no
quàm verum: Ante mortem ne
quenquam,

Scilicet ultima sen

Expectanda dies homini est; dicitur

Ante obitum nemo, supremaq;

Illorum meritò laudamus Virtu
certa victoria est, quorum Anim

*Ipsē sibi
illud!*

figeretur

ndume-

muliere

orum

tum sibi

nam Sal-

ost horā

stes cō-

, quæ a-

imirum

movere

feri so-

uiq; de

m mors

eductis

m. He-

ditum

minem

t,

am jam

Abra-

ha,

